Aankondiging voortzetting samenwerking Beschut Werk 2024 e.v. gemeente Pijnacker-Nootdorp

Inleiding

De gemeente Pijnacker-Nootdorp werkt samen met drie bedrijven / sociale werkplaatsen voor het bieden van Beschutte Werkplekken. De gemeente heeft hiervoor met iedere partij een lopende overeenkomst, en wenst deze voort te zetten voor een langere periode. Reeds is met deze partijen een overeenkomst afgesloten voor de periode van 1 januari 2024 tot en met 31 december 2025.

Wegens de toename van de taakstelling voor beschut werk, zowel vrijwillig als taakstellend vanuit het Rijk, verwacht de gemeente een geringe overschrijding van de Europese drempel voor SAS diensten (€ 750.000 over 4 jaar).

De gemeente heeft op dit moment een samenwerking met alle sociale werkplaatsen in de directe omgeving (die kunnen voldoen aan het afstandscriterium), en de waarde boven de Europese drempel is zodanig laag dat een reguliere aanbestedingsprocedure niet passend en doelmatig is. Dit is tevens niet verplicht voor een SAS dienst.

Met de huidige partijen zijn afspraken gemaakt tot en met 31 december 2025. Het moment van overschrijden van de Europese drempel is onduidelijk, omdat hier pas sprake van is als de extra taakstelling leidt tot feitelijk nieuwe kandidaten voor een beschutte werkplek. Dit houdt in dat de overschrijding al in 2024 kan plaatsvinden, pas in 2025 of zelfs daarna.

De gemeente heeft ervoor gekozen om gebruik te maken van vrijwillige transparantie vooraf en achteraf middels TenderNed, om partijen op de hoogte te brengen van het voornemen om de stijgende taakstelling op te vangen met de huidige partijen, en de raamovereenkomsten na 2025 voort te zetten.

Dit document biedt een verdere inhoudelijke onderbouwing en beschrijving van de situatie, evenals het voornemen (en de procedure) van de gemeente voor het voortzetten van de bestaande samenwerking.

Doelgroep en dienstverlening

Beschut werk is werk in een beschutte omgeving onder aangepaste omstandigheden. Tot de doelgroep beschut werk behoren inwoners met arbeidsvermogen die door hun lichamelijke, verstandelijke of psychische beperking (nog) niet in een reguliere baan kunnen werken, ook niet met extra begeleiding en ondersteuning. Zij hebben uitsluitend in een beschutte omgeving onder aangepaste omstandigheden mogelijkheden tot arbeidsparticipatie. Het gaat om mensen die een zodanig hoge mate van (structurele) begeleiding of aanpassing van de werkplek nodig hebben, dat niet van een reguliere werkgever mag worden verwacht dat hij deze mensen in dienst neemt.

<u>Productiviteit</u>
Of iemand in aanmerking komt voor beschut werk zegt niets over de mate van productiviteit van deze persoon. Beschut werk is juist bedoeld voor mensen, ongeacht het opleidingsniveau, die met (structurele) ondersteuning of aanpassing van de werkplek wel in

staat zijn om loonvormende arbeid te verrichten. Het gaat om mensen met arbeidsvermogen.

Arbeidsvermogen

Volgens de regels van de Wet Wajong heeft iemand arbeidsvermogen als voldaan wordt aan deze vier criteria:

- Iemand kan een taak uitvoeren in een arbeidsorganisatie. Hiermee wordt bedoeld dat iemand misschien niet alle taken aankan die horen bij een baan, maar wel een taak kan uitvoeren die onderdeel uitmaakt van de baan.
- Iemand heeft basale werknemersvaardigheden. Hiermee wordt onder andere bedoeld dat iemand zich kan houden aan afspraken.
- Iemand kan tenminste 1 uur aaneengesloten werken. Hiermee wordt bedoeld dat iemand minimaal 1 uur zijn aandacht bij het werk kan houden, zonder dat hij hierbij bijvoorbeeld intensieve begeleiding nodig heeft.
- Iemand is per werkdag ten minste 4 uur belastbaar. Er is geen minimum bepaald ten aanzien van het aantal dagen in de week dat iemand belastbaar moet zijn.

Verschil met Wsw

De doelgroep beschut werk onder de Participatiewet is beperkter dan de oude Wsw-doelgroep. Dat komt omdat tot de Wsw-doelgroep ook mensen horen die met begeleiding wel bij een reguliere werkgever kunnen werken.

Leeftijd

Aan het aanvragen van een advies beschut werk is geen leeftijdsgrens gebonden. Wel moeten jongeren naar school totdat zij een startkwalificatie hebben of 18 jaar worden én is beschikbaarheid voor werk een voorwaarde voor een positief advies beschut werk. Om te voorkomen dat er een gat valt tussen school en werk, kunnen ook 16- of 17-jarigen het traject naar werk inslaan en in aanmerking komen voor een positief advies beschut werk. Beschut werk is niet bedoeld voor mensen die de AOW-leeftijd hebben bereikt.

Rol Gemeente

Op verzoek van de inwoner of van de gemeente beoordeelt het UWV of de inwoner in aanmerking komt voor beschut werk. Is dat het geval, dan geeft het UWV een positief advies beschut werk af. Het UWV beoordeelt en geeft advies. Bij een positief advies besluit de gemeente vervolgens dat de betreffende inwoner uitsluitend beschut kan werken. Dat betekent dat de inwoner een beschikking ontvangt van de gemeente.

De gemeente zorgt ervoor dat de betreffende inwoner een dienstbetrekking bij een beschutte werkplek krijgt. De inwoner heeft recht op een werkplek tenzij de gemeente al het aantal plaatsingen uit de ministeriële regeling voor dat jaar al heeft gerealiseerd. De gemeente kan er wel voor kiezen om meer beschut werkplekken te realiseren bovenop de taakstelling. In de Verordening re-integratie Participatiewet gemeente Pijnacker-Nootdorp 2023 is opgenomen dat de gemeente vijf additionele dienstbetrekkingen beschut werk gaat aanbieden.

Rol Werkgever

Bij beschut gaat het om werk in een dienstbetrekking: mensen ontvangen loon van de werkgever. De werkgever biedt begeleiding en/of de nodige aanpassing(en) van de werkplek die het voor de doelgroep mogelijk maakt om te werken. Vaak zijn dit geen reguliere werkgevers, maar sociaal werkbedrijven. In theorie is het ook mogelijk dat iemand met een indicatie beschut werk aan het werk gaat bij een reguliere werkgever (simpel switchen), in de praktijk komt dit (nog) weinig voor. We

zijn wel geïnteresseerd in de mogelijkheden voor detachering bij reguliere lokale bedrijven door sociaal werkbedrijven.

Als een werknemer met een arbeidsbeperking vanwege verminderde productiviteit niet in staat is om het wettelijk minimumloon te verdienen, kan de werkgever loonkostensubsidie ontvangen om het verschil tussen de loonwaarde en het minimumloon te compenseren.

Inhoudelijke eisen Beschutte werkplek

In het algemeen is het van belang dat het aanbod aan beschut werkplekken divers is. Inwoners moeten werk kunnen doen dat bij hen past. Op dit moment werken onze beschut werkers bijvoorbeeld in groenonderhoud, catering, productiewerk, tuinbouw en schoonmaak. De wens is om in de toekomst meer verschillende soorten werk te kunnen aanbieden, zoveel mogelijk lokaal.

De doelgroep is vaak beperkt is in de mogelijkheden om zelfstandig te reizen. Over het algemeen zijn werknemers in staat om zelfstandig op de beschutte werkplek te komen, maar lange of ingewikkelde routes kunnen een probleem zijn. Daarom is het belangrijk dat de werkplek goed bereikbaar en in de nabijheid is. Dat wil zeggen: maximale fietsafstand van 45 minuten of maximale reistijd met OV van 90 minuten vanaf het huisadres van de werknemer.

Ontwikkeling doelgroep

Het Rijk stelt ieder jaar per gemeente een minimale taakstelling beschut werk vast. Voor één beschutte werkplek wordt (landelijk) uitgegaan van een gemiddeld dienstverband van 31 uur per week. In 2024 is de taakstelling van Pijnacker-Nootdorp 17 beschutte werkplekken.

Sinds 2018 groeit de taakstelling van Pijnacker-Nootdorp met gemiddeld twee beschut werkplekken per jaar. Op basis hiervan is de verwachting is dat de taakstelling in 2029 rond de 27 zal liggen. Daarnaast biedt het college bij verordening vijf additionele beschut werkplekken aan.

De verwachting is dat in 2029 het totale aantal beschutte werkplekken voor Pijnacker-Nootdorp rond de 32 zal liggen.

Huidige samenwerking

Voor de uitvoering van beschut werk hebben wij sinds 2015 samenwerkingsovereenkomsten met de SW-bedrijven Werkse! in Den-Hoorn en de Binnenbaan in Zoetermeer. Onze inwoners hebben een dienstbetrekking bij deze bedrijven. Sinds1 januari 2021 hebben wij nieuwe samenwerkingsovereenkomsten met deze partijen, welke lopen tot en met 31 december 2025.

Sinds 1 april 2021 hebben we ook een samenwerkingsovereenkomst met Zorgkwekerij Bloei en NewCo Orchids (onder de vlag van ‘Hoogwerkers’) voor het aanbieden van beschut werkplek. Deze overeenkomst loopt tot en met 31 december 2025. De overeenkomst voorziet in een wederzijdse behoefte.

Voortzetting bestaande overeenkomsten

Met de drie samenwerkingspartijen zijn langdurige overeenkomsten afgesloten, dit resulteert ook in langlopende dienstverbanden met de werknemers. De gemeente heeft deze opdrachten enkelvoudig onderhands mogen inkopen conform de aanbestedingswet, vanwege het feit dat de opdrachtwaarde (exclusief loonkostensubsidie) onder de Europese drempel voor SAS diensten blijft.

Vanwege de stijgende taakstelling tot 2029 overstijgt de waarde wellicht de Europese drempel. Het precieze bedrag is onduidelijk en afhankelijk van daadwerkelijke invulling van de extra plekken, maar

is dusdanig gering dat het niet proportioneel danwel doelmatig is om bestaande overeenkomsten open te breken en met de gehele opdracht de markt op te gaan.

De gemeente kiest ervoor de samenwerking met de huidige partijen voort te zetten (conform de overeenkomsten met de partijen), en de stijgende taakstelling met deze partijen op te vangen.

Procedure

De gemeente maakt hierbij haar voornemen kenbaar om de stijgende taakstelling op te vangen met de huidige contractpartijen, en de huidige samenwerking voor beschut werk voort te zetten met de drie daarvoor gecontracteerde partijen voorbij 2025.

Gemeente biedt partijen die aannemelijk belanghebbend zijn en gegrond bezwaar hebben tegen dit voornemen de mogelijkheid binnen 20 kalenderdagen na publicatie van dit voornemen, bezwaar aanhangig te maken bij de daartoe bevoegde rechtbank (’s-Gravenhage).

Als binnen deze termijn geen procedure voor de rechter aanhangig wordt gemaakt, kunnen de overeenkomsten niet meer worden vernietigd overeenkomstig artikel 4.3.1. van de Aanbestedingswet 2012.

Daar de overschrijding van zodanig lage aard kan zijn op korte termijn, is het onredelijk om lopende overeenkomsten (waaraan lange dienstverbanden gekoppeld zijn) open te breken zodra de Europese drempel wordt overschreden. Om die reden zal enig mogelijk verweer tegen deze aankondiging zich pas kunnen effectueren op de situatie vanaf 1 januari 2026 (nadat lopende overeenkomsten zijn afgelopen).

Planning

De publicatie staat gepland voor 16 mei 2024. Partijen met aannemelijk belang hebben tot 7 juni 2024 om een bezwaar in te dienen bij de bevoegde rechtbank.

Bij uitblijven van bezwaar zal de aankondiging van een gegunde opdracht gepubliceerd worden, waarmee dit voornemen definitief gemaakt wordt.